

Ingang van de gevangenis te Goulburn

IN DE „SING-SING” VAN AUSTRALIË

I door MARY POS

Wanneer ik op weg ben naar de gevangenis van Goulburn, liggend aan de spoorlijn tusschen Sydney en Canberra, kom ik uit de wijidheid van Australië's ruige land; kom ik van een farm waar de ontzaglijke schapenkudden verloren gaan in de uitgestrektheid der bezitting, duizenden dieren toevertrouwd aan de zorg van herders te paard. Heel andere herders dan ik zag in Palestina of op de Drentsche heide, jonge mannen, zilverbrand, sportief, uitmuntende ridders, het geweer op den schouder, en de honden uitgelaten blaffend om hen heen, wanneer ik ze zag galoppeeren over de wijde heuvelige vlakke met den verren horizon en daarboven het transparante licht van Australië's diepblauwen hemel. En terwijl ik in den vroegen morgen wandelde over de heuvelen en diep de zuivere morgenlucht inademde, de zon tusschen de eucalyptus zag opkomen, en in de vredige stilte alleen het geblaas der schapen en het geritsel van den wind in de bladeren werd gehoord, stond ik op het hoogtepunt van den vroegzomerschen dag tusschen de hooge gevangenis muren van Goulburns Reformatory en daartusschen lag een spoorreis dwars door Australië's zonnige land.

Ik heb op die reis veel gedacht aan Mr Smith, den oud-gouverneur, die deze gevangenis maakte tot wat zij nu is, ook al is zij uiterlijk even somber gebleven. Maar daar worden lichtpunten gevonden, die in andere gevangnissen ontbreken. Veel weet ik hier al van door hetgeen Mr Smith mij er zelf over vertelde bij mijn bezoek aan zijn zonnige woning in één van Sydney's voorsteden. Maar hoe bleek het terugverlangen naar zijn oude werk, naar zijn levenswerk, mij uit ieder woord.

Hoe bewogen was zijn vertelling over dat afscheid van zijn gevangenis en van zijn menschen, die hem zulke onvergetelijke uren hadden bereid. Er waren er, die zelf in hun vrije uren kleine geschenken hadden gemaakt voor hem en zijn vrouw; er was er één, een ontwikkeld man, een Duitscher, een van zijn eminentste gevangenen, die het receptieboek bij het afscheid, waarin alle autoriteiten hun naam schreven, had versierd met een in goud en kleuren gecalligrafeerd titelblad. Maar het allerschoonste bereidde hem de man, die om den moord op zijn jonge vrouw levenslang gekregen had inplaats van de doodstraf, en die een compositie schreef voor zijn vertrekkenden directeur, aan hem persoonlijk opgedragen, met als thema de weemoed van het afscheidnemen en de dankbaarheid om al wat de gouverneur zijn gevangenen gegeven had.

566

Die compositie werd uitgevoerd door een orkest van gevangenen en was zóó'n succes, dat de uitvoering daarna per radio werd uitgezonden.

Gouverneur Smith had voor gewoonte om „elk geval” te bestudeeren, en te onderzoeken op welke wijze hij ieder van zijn menschen op de beste manier kon helpen. Wanneer men wilde studeeren deed Mr Smith alles om niet alleen de beste boeken op den kop te tikken, maar bovendien iemand te vinden, die van tijd tot tijd naar de gevangenis wilde komen om den betrokken persoon onderricht te geven. Precies als in de Sing-Sing mocht men in zijn vrije uren talen en andere vakken leeren, soms gebeurde dit ook door schriftelijke lessen en men blokte zelfs voor examens, om die tenslotte met gunstig gevolg af te leggen. Sommigen leerden voor „eerste hulp bij ongelukken” en van hen, die eerst hun medemens hadden neergeslagen of zelfs gedood, slaagden verschillenden er in om het in Australië bekende „St John Ambulance”-diploma te verkrijgen.

Met een bewonderenswaardigen psychologischen kijk op het leven en de menschen wist Mr Smith zoo zijn gevangenis om te vormen. Hij was een paedagoog bij uitnemendheid.

Van de vele verheugende gevallen van verbetering is echter het allermerkwaardigste wel dat van Goulburns componist.

Op een dag sloten de ijzeren poorten zich voor altijd achter een jongen man, die zijn even jonge vrouw, bij wie hij twee kleine kinderen had, de jongste nog maar een baby, door vergiftiging van het leven had beroofd om met een andere vrouw te kunnen trouwen . . . Nooit zou zijn daad zijn uitgekomen, indien zijn tweede huwelijk niet zoo opvallend snel na den dood van zijn eerste vrouw had plaatsgevonden.

Hij kwam en was een last voor zijn omgeving, er viel niets met hem te beginnen en hij zelf vond het zóó dwaas verder te leven, dat hij in een der werkplaatsen er een eind aan wilde maken door te trachten vergif te drinken. Dit laatste werd nog juist voorkomen, maar zijn gezicht was hevig verwond. Toen hij uit het hospitaal terugkwam, riep de gouverneur hem opnieuw bij zich en praatte heel ernstig met hem, drong er bij hem op aan zóó te leven, dat zijn leven nog waarde voor anderen zou krijgen. Maar de gevangene wist zelf niet hoe. Tot hij op een dag diep onder den indruk kwam van een concert, dat in de gevangenis gegeven werd . . . Ja, hij zou wel iets van muziek willen leeren . . . Nonnen, die bij de mis kwamen zingen, beloofden hem les te geven. Doch na korten tijd zeiden ze: „We hebben hem al onze kennis bijgebracht, uw gevangene heeft zóó'n honger naar schoonheid, dat hij vlugger leerde dan wij hem konden onderrichten.”

Toen werd een musicus gevonden om de taak der zusters over te nemen en het kwam zóóver, dat hij kon gaan studeeren voor de examens van het Conservatorium van den Staat. De examinatoren kwamen tenslotte persoonlijk naar de gevangenis van Goulburn en de candidaat slaagde met negen en negentig van de honderd verkrijgbare punten Men had maar één woord voor hem, namelijk dat hij een genie was.

De gouverneur zelf kocht goede muziekboeken voor hem en ook het instrument, dat in staat stelt piano te oefenen zonder klank; hiermede kon de componist de lange uren na afloop van de dagtaak in zijn cel zitten, in stilte de melodieën spelende, die hij van binnen bij zich hoorde. Ook speelde hij op de piano van de kapel, Chopin, Beethoven, Rachmaninoff, maar tevens ging hij zich

oefenen op andere muziekinstrumenten en nu speelt hij bovendien viool en cello, orgel en clarinet. Doch dit alles was hem niet voldoende. Hij wilde nu ook anderen dezelfde schoonheid doen genieten, die voor hem een nooit gekende wereld had doen opengaan. Hij gaf medegevangenen nu zelf muzieklessen, vormde een kamerorkest, schreef intusschen zijn composities, en leidde de uitvoering bij het afscheid van zijn gouverneur met een koor van zangers en met zijn musici en later voor de radio, een man, die in 1928, toen hij de gevangenis inging, geen noot kende.....

Ik zie opnieuw Gouverneur Smith vóór me, terwijl zijn handen bewogen glijden over het muziekboek, ingebonden door een gevangene, met de geschreven compositie van den man, die voor de „Term of his natural life” (levenslang) moest worden opgesloten omdat hij een moordenaar is.

En nu sta ik tusschen de hooge gevangenis muren van Goulburns Reformatory, en wacht op Mr Phemister, die thans, voorloopig voor tijdelijk, de plaats van gouverneur Smith heeft ingenomen.

Voor de Zieken

Mijn weg

Er kwam mij een oud boekje met verzen in handen, dat ik me uit mijn jeugd herinnerde: ik zag er ineens mijn moeder weer mee zitten. Dus had het mijn volle belangstelling en ik las een lied over „mijn weg.” De hoofdgedachte van het vers was, dat mijn weg vaak wonderlijke wendingen maakt, ik kom allerlei onbegrijpelijke dingen tegen, maar als eens het volle licht der eeuwigheid er op valt, dan zal ik het begrijpen.

„Mijn weg blijkt een cirkel van louter gena,
’k Sla, zalig, in ’t midden Gods heerlijkheid ga.”

Zoo spreekt het geloof. Het geloof houdt vast aan het woord uit den Bijbel: „Gij zult het na dezen verstaan;” het houdt er aan vast: „’t Is wijsheid wat Hij doet.”

Dat vasthouden is vaak verre van gemakkelijk. Immers, er is zoo vaak een harde strijd tusschen wat wij verdragen moeten en wat wij belijden willen. De vraag naar het „waarom” kan zoo pijnlijk zijn. Maar als ik den rechten blik krijg op Christus en op Gods liefde, dan zie ik bij dat licht er iets van, dat mijn weg een cirkel is van louter genade. God voert mij tot Zijn licht.

Dr O. NOREL

Naar een schilderij van Norbertine von Bresslern - Roth

NACHT IN AFRIKA

IN DE „SING-SING” VAN AUSTRALIË

II door MARY POS

Tweemaal zijn de poorten voor mij opengegaan en weer gesloten. Ik zie vlak vóór me de simpele gevangenis-kapel, bloemen rondom, en ik weet, dat ook dit het werk is van den man, die componeert en in zijn verlangens om schoonheid in het leven te brengen, ook deze bloemen plantte.

En dan komt Mr Phemister, de tijdelijke gouverneur, en gaat me voor op den rondgang door deze merkwaardige gevangenis.

Het is op en top een gevangenis, met grauwe gebouwen en bitter weinig ruimte voor lichaamsbeweging, zonder een tuin en heuvelen met een wijd uitzicht, en recreatie-zalen. De cellen zijn schemerlicht en om half vijf wordt men reeds weer daarbinnen opgesloten. Er zijn niet eens eetzaal, elke gevangene eet in afzondering in zijn cel en toch heerscht hier een sfeer, die mij verbaast.

Overall waar wij komen, in de timmermanswerkplaats, de meubelmakerij, de smederij, de boekdrukkerij, de afdeeling waar kleeren en hoeden worden gemaakt, wordt met een buitengewonen ijver en opvallende opgewektheid gewerkt. Ook zien de gevangenen er verzorgd uit, ze zijn bijna allen „clean shaven” en hun haar is met zorg gekamd. Ze zijn verrast door dit onverwachte en zoo zeldzame bezoek en met een enkele mag ik even praten. „Daar is de man, die het titelblad van gouverneur Smith's receptieboek bij zijn heengaan zoo prachtig calligrafeerde,” zegt Mr Phemister. Hij zit achter de naaimachine en heeft totaal geen erg in onze komst.

„Goedendag, hoe gaat het u?” vraag ik hem in zijn eigen taal. In schrik en verrassing ziet hij op . . . „U weet niet wat het voor mij is weer mijn taal te hooren,” zegt hij ontroerd. En dan praten we even samen. Met het geld, dat men kan verdienen, door hetgeen men meer doet dan de dagtaak omvat, koopt deze man, even dertig, zich studieboeken op allerlei, maar vooral op technisch gebied. Hij was reeds een gestudeerd man en wanneer hij over eenige jaren de gevangenis zal verlaten, dan is deze tijd van afzondering geen verloren periode geweest. We komen door de keukens, waar ook voor een andere gevangenis gekookt wordt, en in de bakkerij. Omdat het er zoo lekker ruikt, krijg ik spontaan twee versgebakken broodjes mee. Ik voel me in deze gevangenis zeldzaam op mijn gemak, er is zoo'n prettige sfeer om me heen, misschien nog die oude sfeer van gouverneur Smith; maar ook de bewakers en de rustige chef van nu, die naast mij gaat en me alles uitlegt, maken dat ik het betreuren te moeten vertrekken.

Maar bij het beginpunt van onzen tocht, als ik denk, dat ik nu de gevangenis helaas weer zal moeten verlaten, brengt Mr Phemister mij met een glimlach de trap op van de simpele kapel met de primitief geschilderde vensters. Als de deur naar de galerij opengaat, hooren wij het geluid van een cello en even later sta ik voor een tengeren, zeer eenvoudigen man, die er nog wat zwak uitziet, omdat hij juist zoo heel ziek is geweest, maar die toch het spelen niet langer kon nalaten. Hij speelt cello en zet zich dan op ons verzoek voor de piano. Juist op dat oogenblik komt er nog iemand binnen. Een jonge reus in een wit pak, want ze hebben van hem een bakker gemaakt. Maar hij studeert zang bij zijn medegevangene in zijn vrije uren, hij heeft gezongen op het afscheidsfeest van gouverneur Smith, maar ook heel Australië heeft hem door de radio kunnen hooren en zijn zang heeft diep ontroerd.

Nooit heeft hij zijn vader of moeder gekend en jong kwam hij op een farm — en ik weet nu bij eigen onder-

vinging hoe eenzaam het daar kan zijn en hoe eenzaam men zich daar kan voelen en hoe hard het leven daar is. Ik weet ook, dat liefde leert verdragen, en dat zonder liefde, zonder hartelijkheid, zonder het voorbeeld van een moeder, van een vader, het leven zoo heel moeilijk kan zijn, vooral als je jong bent, als je een werkgever hebt, die je uitkaffert, van wien je meent, dat hij je onrechtvaardig behandelt, op wien je woedend wordt, dien je gaat haten. Ik weet ook hoe vertrouwd men met een geweer kan worden, dat men elken dag heeft te gebruiken, maar ik verontschuldig niemand, ik denk alleen aan de omstandigheden, waarin iemand er toe kan komen om zijn eigen werkgever neer te schieten. Dat heeft deze zanger met zijn groote blauwe oogen gedaan, de meest open oogen, welke ik ooit zag, die heel Australië ontroerde door zijn diepe warme stem. En nu zet hij zich, net als wij, op een der zitplaatsen in de kleine kapel en luistert naar het spel van den componist, fascinerend pianospel, dat weerklinkt in de stille schemering van namiddaglicht, vallende door gekleurde vensters . . . Het is doodstil als hij geëindigd heeft, maar dan is hij het zelf, die de stilte verbreekt, en hij zegt, terwijl hij ziet naar zijn kameraad: „Mag hij nu ook even voor u zingen?” Dat mag van Mr Phemister en hij gaat zingen. Hij staat daar in zijn witte pak met de grove schoenen, hij kijkt maar strak naar het gekleurde venster en hij zingt, zingt . . . Zijn stem is prachtig. Hij zingt over zon en wind en het wijde land, over liefde en een vrouw; en de gedachte, dat al datgene waarover hij zingt, voor dezen jongen reus, die levenslang heeft, en zeker reeds tien jaren hier zit, een voor altijd verloren wereld is, ontroert me zeer. Dezen vroegen morgen nog ging ik over de heuvelen en haalde diep adem temidden van de goedheid en zuiverheid van het Australische land, de zon straalde over den eucalyptus en den kurkeik, er was het ruischen van een beekje en het geblaas der schapen . . . En deze man, die in diezelfde wereld heeft geleefd, nu voor altijd voor hem gesloten, zingt over liefde, en nooit één oogenblik in zijn leven zal hij meer weten wat liefde is.

De misdaad moet gestraft. We weten het. Een moord blijft een moord, maar o, die omstandigheden, welke er aan vooraf gingen. . . .

En daar komt nog iets bij. Ik heb me afgevraagd heuvelen in dit uitgestrekte werelddeel werkelijk gesterkt zullen worden en geleid bij al wat ze doen door een warm en diep geloof in God. Dat is de groote teleurstelling van mijn bezoek aan Australië: de oppervlaktigheid, die ik er vind ten aanzien van den godsdienst. De Zondag is er voor de groote massa alleen om de natuur in te gaan en om zich aan sport te wijden, van kerkgaan weten slechts de enkelingen, en is men tezamen, dan komt het gesprek nimmer op iets wat het geestelijk leven betreft. Telkens weer probeer ik te weten te komen hoe men er tegenover staat, het is meestal hopeloos werk; zoodra men dit onderwerp aanroert, is het of men een taal spreekt, die men niet meer verstaat. Men zit er mee, men weet niet wat er op te antwoorden, hier wordt een gebied betreden, waarop men zich onbegrijpelijk vreemd voelt en men brengt het gesprek liefst zoo gauw mogelijk op iets anders . . .

Er waren natuurlijk ook de uitzonderingen. Er waren jonge menschen, o.a. de zoon van den nu pas afgetreden gevangenisdirecteur zelf, met wien ik een prachtig contact had, ook waar het dit gebied betrof, maar allen moesten toegeven, dat men zeer vervlakt is, waar het de dingen van het geestelijk leven betreft. . . .

Wel doet het Leger des Heils veel en goed werk, vooral

door het contact met de farmersgezinnen in de wijde prairiën, dagen reizens van de bewoonde wereld verwijderd, waar de moeders door correspondentie met elkaar in verbinding staan, tot stand gebracht en geregeld door het Leger des Heils, dat ze in één grooten bond verenigd heeft.

Ook had ik persoonlijk een prachtig contact met de Nederlandsche jonge vrouwen van de Rooms-Katholieke Graal, die heel naar dit verre werelddeel trokken om te trachten, er het geestelijk leven te verdiepen..... Ik zou zeer dankbaar zijn geweest indien ik meer te weten had kunnen komen over hetgeen op dit gebied in Australië gevonden wordt; de pogingen, die ik echter aanwendde, hadden bitter weinig resultaat.....

Nu ben ik dan in lang gesprek met eenige van Australië's levenslang veroordeelden. Ook thans breng ik het gesprek op de geestelijke dingen, het wordt een aarzelend en zeer voorzichtig zoeken en tasten om ook nu het juiste contact te vinden, dat tevoren in zoo groote mate aanwezig was. Het wordt een lang en zóó persoonlijk gesprek, dat ik er niets over kan vertellen, maar dat misschien wel reden tot blijdschap geeft.

Toen ben ik eindelijk weggegaan met een groot bouquet bloemen, die de musicus voor me mocht plukken, door hemzelf gekweekt, en in mijn portefeuille het lied, dat de ander voor mij zong.

En ik geloof, dat men als plaatsvervanger van gouverneur Smith in Mr Phemister weer the right man on the right place heeft teruggevonden...

De Hygiënische waarde van het Corset

SLOT)

door Dr R. A. B. OOSTERHUIS

Kortademigheid, congestie, hartkloppingen enz. kunnen hand in hand gaan met het dragen van een corset. Deze dracht met haar euvelen is echter feitelijk overbodig. De spierweefsels vormen het natuurlijke corset en deze mogen door kunstmiddelen niet verzwakt worden in hun functies. De huid ademt door de poriën, de uitwaseming mag niet belemmerd worden door een nadeelige afsluiting; immers meestal is vrij veel rubber in het corsetweefsel verwerkt. Van de ontwikkelingsjaren af moet de kleding er op gericht zijn, den groei niet te belemmeren; men legge geen knellende banden om knie of bovenlichaam. De sport en de gymnastiek moeten het lichaam fit houden in de latere jaren; de lichaamsbeweging door kamer-oefeningen, turnen, roeien en wandelen moet den volwassenen te hulp komen om het overtollige en ongewenschte vet de baas te blijven. De spijsverteringsorganen (maag en darm), de lever, het hart en de longen zullen u dankbaar zijn, indien het corset als bijzondere noodzaak wordt opgeborgen voor die gevallen waarbij de arts het corset-dragen als onvermijdelijk en nuttig oordeelt. Beter is het, bij tijdelijke, plaatselijke zwakte der spieren, een stevigen zwachtel of gordel te gebruiken van flanel, wol of baai. Gewikkeld over den rug of buik kunnen deze de bezwaren verlichten en tegengaan, zonder tot een verdere spierverswaking te leiden. Het dragen van zoo'n gordel moet alleen tijdelijk zijn. Speciaal degenen, die in alle weer (regen) buiten werken of door zwaren lichamelijken arbeid spoedig transpireeren, vinden overigens in zoo'n gordel een probaat gezondheidsmiddel dat zeer is aan te bevelen. Om in de lijn te blijven, gebruike men nimmer het corset, doch kieze het juiste en gezondste middel: de spieroefening. Daarmede wordt de natuurlijke lijn bevorderd. Het corset drage men slechts een korten tijd, uitsluitend met goedvinden van of op voorschrift van den huisarts.

De zes vuilwitte eieren zijn nog warm.

DE DODAARS

Een typische bewoner van onze plassen.

In de kleine duinplas, omzoomd door zilvergroeene kruipwilg en frissche wuivende riethalmen, waar je op open plekken door het kristalheldere water tot op den bodem kunt zien, ligt een klein eilandje tusschen wat rietstengels opgedoken. Het is een nauwelijks zichtbaar modderig kopje, dat slechts even boven het water uitkomt. Hoewel we dit zien, letten we er niet verder op; ook al niet omdat onze aandacht in beslag wordt genomen door een paartje Kieviten, dat hier vlak langs den waterkant een broedsel heeft liggen.

Als we twee dagen later denzelfden weg gaan, blijkt het kleine eilandje te zijn gegroeid en rijst het al wat hooger uit het water op. Daar de plas ter plaatse nog meer dan een meter diep is en het dus geen droogkomend stukje grond kan zijn, ligt het vermoeden voor de hand, dat dit het werk is van een dodaars of fuut, die daar bezig is een nest te bouwen. Om de vogels niet te verontrusten, laten we het gevalletje voorloopig met rust.

Na een dag of tien blijkt het modderhoopje in het water mooi afgerond en met allerlei halfvergane plantendeelen te zijn bedekt. Nu moeten we er het onze van hebben en gaan half ontkleed voorzichtig te water. Op een meter afstand genaderd, is ons vermoeden al zekerheid en zien we onder de rottende plantendeelen enkele witachtige plekken. Het zijn de nauwelijks bedekte eieren van de dodaars of het hazelzakje. De zes vuilwitte eieren zijn nog warm. Van den vogel is echter geen spoor te bekennen. We zijn evenwel overtuigd, dat het dier in de onmiddellijke omgeving vertoeft en ons waarschijnlijk aandachtig bespiedt. De gelegenheid is te mooi om niet te trachten iets van den eigenaardigen vogel, die zich even goed onder als boven het water thuis voelt, en zijn wondere gedragingen bij het nest te zien te krijgen. Rinus neemt op zich, in een eilandje op eenigen afstand van het nest een kuil te graven die, gemaskeerd als schuilhut kan dienen, benevens er een lokcamera te plaatsen.

Als ik twee dagen later terugkom, kan Rinus jammer genoeg niet mee, om me in de schuilhut te brengen. Op het achtergelaten briefje raadt hij een paar gereedliggende rubberlaarzen aan te trekken, daar de gegraven kuil voor een groot deel met grondwater gevuld is. Zonder gerucht te maken ga ik alleen op de plas af en zie, op de plaats van het nest gekomen, weer niets dan het donkere hoopje vuil in het water. De toegedekte eieren blijken op broedtemperatuur te zijn. De vogel heeft me dus al weer hooren aankomen en nog kans gezien, de eieren onzichtbaar te maken. Als in plaats van het loktoestel, de echte camera op het nest is scherp gesteld, wordt de wacht in den kuil betrokken. Met de beenen in het water en zittend op een plankje, kan ik